

Scenariusz lekcji do filmu *Dzieci z Bullerbyn* (reż. reż. Lasse Hallström, Szwecja 1986)

Temat: Czas wolny w Bullerbyn.

Zagadnienia edukacyjne:

- Czas wolny – jak spędzić go najlepiej?
- Na czym polega bezpieczna zabawa?
- Przyjaciel – najlepszy towarzysz.
- Zabawy dzieci z Bullerbyn – inspiracja dla młodych poszukiwaczy przygód.

Grupa wiekowa: szkoła podstawowa, klasy I-IV

Czas lekcji: dwie godziny lekcyjne

Cele:

- **poznawcze:** uczeń odgaduje zagadki, uczy się pisać krótkie zdania, łączy ze sobą wyrazy, znając ich znaczenie, poznaje pojęcie i znaczenie przyjaźni;
- **kształcące:** uczeń uczy się rozwiązywać zagadki, wypowiada się na temat zadany przez nauczyciela, kształtuje umiejętność słuchania wypowiedzi innych oraz opowiadania o własnych doświadczeniach, kształci w sobie dbałość o własne bezpieczeństwo, doskonali umiejętność pisania, rozwija wyobraźnię poprzez samodzielne wykonanie pocztówki z wakacji;
- **wychowawcze:** uczeń słucha wypowiedzi nauczyciela i innych uczniów, bierze aktywny udział w rozmowie, podejmuje inicjatywę oraz uczy się pracy zespołowej, poznaje zasady spędzania bezpiecznych wakacji.

Formy i metody pracy: zagadki, rozmowa, pogadanka, rozsypanka wyrazowa, zabawa ruchowa „Jedziemy na wycieczkę”, praca grupowa, elementy dramy, praca samodzielna – praca plastyczna.

Materiały dydaktyczne: zagadki (źródło: <http://rodzice.net/news/zagadki-dla-dzieci>), podzielone zdania w rozsypance dla wszystkich uczniów, brystol, kolorowe gazety, włóczka, kasza gryczana lub makaron, wycinanki z kolorowego papieru, flamastry, kredki, farby plakatowe, magnesy na tablicę i kartoniki z napisem TAK i NIE.

Przebieg lekcji:

1. Nauczyciel czyta uczniom zagadki lub prosi kolejno uczniów o odczytanie poszczególnych zagadek. Zagadki powinny tematycznie nawiązywać do sposobów spędzania wolnego czasu, podróży, wycieczek. Podczas odgadywania kolejnych zagadek uczniowie mogą opowiadać, co im się kojarzy z daną rzeczą, np. czy ktoś spał kiedyś pod namiotem albo zbierał bursztyny na plaży itp. Przykładowe zagadki:

- a) Zbierane na plaży brązowe kamyczki. Pięknie zdobią nam pierścionki albo naszyjniki. (bursztyny)
- b) Może być niebieskie, szare lub zielone. Bywa spokojne lub bardzo wzburzone. Kiedy jego brzegiem ludzie spacerują, jego małe fale stopy ich całują. (morze)
- c) Mały domek z materiału, w nim poduszki oraz koce. Można smacznie w nim przesypiać letnie ciepłe noce. (namiot)
- d) Włóż do niego wszystkie rzeczy: sok, kanapkę i czapeczkę. Potem załóż go na plecy i na długą idź wycieczkę.
2. Nauczyciel prowadzi rozmowę z uczniami na temat spędzania wolnego czasu. Zadanie ma na celu przywołać doświadczenia uczniów związane z zabawą oraz kształcić umiejętność opowiadania. Przykładowe pytania:
- a) Co to jest czas wolny?
- b) Jak spędzacie swój wolny czas?
- c) Kiedy jest najwięcej wolnego czasu?
- d) Czy wyjeżdżacie czasami w wakacje? Jeśli tak, to gdzie?
- e) Czy lubicie spędzać czas na wycieczkach w lesie, na wsi? Jak tam jest?
- f) Gdzie chcielibyście wyjechać na wakacje?
3. Nauczyciel na bazie rozmowy o wakacjach przypomina uczniom film „Dzieci z Bullerbyn”. Wykorzystując pogadankę, rozmawia z uczniami na temat fabuły filmu. Przykładowe pytania:
- a) Gdzie mieszkają dzieci z filmu?
- b) W jakim kraju leży Bullerbyn?
- c) Czy ktoś z Was był kiedyś w Szwecji?
- d) Jak swój wolny czas spędzały dzieci z Bullerbyn?
- e) Jakie zabawy wymyślały dzieci?
- f) Jak dzieci pomagały rodzicom?
- g) Co spotkało psa szewca?
- h) Jakie wróżby dla dziewczynek znała służąca?
- i) Jak się łowi raki? itd.
4. Nauczyciel rysuje na tablicy tabelę, a obok pisze wyrazy w ramce. Uczniowie mają wpisać wyrazy w odpowiednie kolumny (niektóre powinny pasować do więcej niż jednej kolumny) i ułożyć po jednym zdaniem (nawiązującym do fabuły filmu) z wybranym wyrazem z każdej kolumny, np.:

Czas wolny w Bullerbyn	Przygoda	Wieś
zwierzęta	piraci	zwierzęta
łowienie raków	góry	żniwa

Wyrazy do wypisania na tablicy: zwierzęta, żniwa, łowienie raków, góry, morze, odwaga, rodzinna fotografia, piraci, skarb, pogoda, namiot, wycieczka, spanie na sianie, pielienie grządek, wodnik, młyn, wróżby, szukanie skarbów i inne.

Przykładowe zdanie: Skarb na wyspie okazał się żartem.

Po wykonaniu zadania następuje wspólne odczytanie utworzonych zdań i opowiedzenie bliżej danej sytuacji z filmu.

5. Nauczyciel przyczepia magnesem do tablicy kilkanaście zdań zawierających zasady bezpiecznego spędzania czasu wolnego. Uczniowie mają odpowiedzieć na poszczególne pytania TAK lub NIE – kartoniki z właściwą odpowiedzią przyczepia magnesem nauczyciel. Po zakończeniu zadania uczniowie przepisują zdania do zeszytu i przy każdym z nich zaznaczają właściwą odpowiedź. Przykładowe zasady:
- a) Czy w lesie można palić ognisko? NIE
 - b) Czy należy podchodzić do dzikich zwierząt? NIE
 - c) Czy można się kąpać tylko w wyznaczonych miejscach? TAK
 - d) Czy podczas wycieczek nie można oddalać się od opiekunów? TAK
 - e) Czy jadąc rowerem, trzeba mieć kask? TAK
 - f) Czy w górach i lasach można schodzić z wyznaczonych szlaków? NIE itd.
6. Nauczyciel przeprowadza zabawę ruchową „Jedziemy na wycieczkę”. Nauczyciel opowiada uczniom, co się dzieje, a dzieci odgrywają pantomimę: *jedziemy na wycieczkę, najpierw pakujemy plecak, do którego należy włożyć coś ciepłego, aparat, jedzenie, buty itd. Pierwszy cel podróży to góry, wspinamy się na szczyt, na szczycie robimy zdjęcia. Drugi punkt wycieczki to morze, ubieramy stroje kąpielowe i pływamy, potem leżymy chwilę na plaży i budujemy zamki z piasku. Ostatnie miejsce to wieś – karmimy krowy, głaszczemy koniki, zaganiamy ptactwo do ogrodu, na koniec odpoczywamy na łące, słuchając odgłosów przyrody.*
7. Nauczyciel zadaje pytania: kogo warto zabrać ze sobą na wycieczkę? Z kim chcemy spędzać swój wolny czas? Uczniowie powinni odpowiedzieć, że chodzi o przyjaciela. Nauczyciel dzieli klasę na trzy grupy, każda z nich ma do wykonania inne zadanie:
- a) prawdziwa przyjaźń – na czym polega? wypiszcie zasady przyjaźni, tworząc planszę,
 - b) obraz przyjaźni – grupa tworzy definicję przyjaźni i przedstawia ją reszcie klasy w postaci scenki dramatycznej,
 - c) czym jest przyjaźń – uczniowie w narysowanym motylu, którego środek to wyraz przyjaźń mają dopisać i dorysować wszystko co im się kojarzy z przyjaźnią.
- Na koniec pracy każda grupa przedstawia swoje dokonania na forum klasy.
8. Nauczyciel zapowiada pracę samodzielną – wykonanie pocztówki z wycieczki dla przyjaciela w technice dowolnej. Nauczyciel rozdaje dzieciom sztywne kartki z bloku i różne materiały do pracy: kolorowe gazety, włóczkę, kaszę gryczaną lub makaron, wycinanki z kolorowego papieru, flamastry, kredki, farby plakatowe itp. Uczniowie mają za zadanie wykonać kartkę z wakacji dla swojego przyjaciela, na których były lub na które chciałyby się wybrać. Po wykonanej pracy każdy uczeń opowiada o swoim wymarzonym wakacyjnym miejscu, Na koniec wszystkie prace zostają wywieszane w klasie.